



DOMKAPITLET I BORGÅ STIFT

10.12.2008

3/2008

PROTOKOLL

Stiftsfullmäktige

Tid 14.11.2008 kl. 9.00
Plats Församlingscentret i Jakobstad

Närvarande	Aaltonen Monica	lekmanamedlem	
	Broo Bengt	lekmanamedlem	
	Engblom Magnus	lekmanamedlem	
	Erickson Gerd	lekmanamedlem	
	Fernström Stig-Olof	prästmедlem	
	Klingenberg Johan	prästmедlem	
	Knuts Lars-Runar	lekmanamedlem	
	Lassila Max-Olav	prästmедlem	
	Lawast Ruth	lekmanamedlem	
	Liljeström Helene	prästmедlem	
	Lindbäck Peter	lekmanamedlem	
	Monnberg Tove	lekmanamedlem	
	Nyberg Stig	lekmanamedlem	
	Näse Gun-Maj	lekmanamedlem	
	Puiras Margareta	prästmедlem	
	Sandell Torsten	prästmедlem	
	Sjöbacka Christian	lekmanamedlem	
	Snellman Hans	lekmanamedlem	
	Sveholm Pehr	lekmanamedlem	§ 1 - 4
	Westerlund Johan	prästmедlem	
	Åminne Cecilia	lekmanamedlem	
	Björkstrand Gustav	biskop	
	Ekstrand Sixten	stiftsdekan	
	Lindgård Mats	domprost	
	Saarukka Karin	domkapitlets lekmanamedlem	§ 1 - 8
	Syrén Roger	prästassessor	
	Träskbacka Bror	prästassessor	
	Österholm Kasten	lagfaren assessor	
	Abrahamsson Clas	notarie, sekreterare	
	Hägglom Freja	Borgå stifts representant i kyrkostyrelsen	Frånvarande
	Lemberg Robert	direktor, KCSA	

Lars-Runar Knuts
Ordförande

Clas Abrahamsson
Sekreterare

Protokollet justerat 9 december 2008

Monica Aaltonen
Protokolljusterare

Bengt Broo
Protokollsjusterare



DOMKAPITLET I BORGÅ STIFT

PROTOKOLL

3/2008

Stiftsfullmäktige
14.11.2008

§ 1

Sammanträdets öppnande och beslutförhet

Stiftsfullmäktiges beslut: Sammanträdet inleddes med en andakt som hölls av kyrkoherde Johan Klingenberg. Därefter hälsade ordföranden Lars-Runar Knuts alla välkomna och förklarade sammanträdet öppnat.

§ 2

Konstaterande av laglighet och beslutförhet

Enligt KL 7:4,1 är ett församlingsorgan beslutfört då över hälften av medlemmarna är närvarande.

Kallelsen hade sänts till ledamöterna den 6 oktober 2008, i enlighet med § 2 i arbetsordningen för stiftsfullmäktige, en månad före sammanträdet. Föredragningslistan hade sänts den 21 oktober 2008, vilket uppfyller arbetsordningens krav på att den skall sändas senast tio dagar före sammanträdet.

Stiftsfullmäktiges beslut: Ordföranden konstaterade att sammanträdet var lagligt sammankallat. Eftersom namnuppropet visade att stiftsfullmäktige var fulltaligt, konstaterade ordföranden att sammanträdet var beslutfört. På förslag av ordföranden beslöt stiftsfullmäktige att sammanträdet är öppet för allmänheten.

§ 3

Val av protokolljusterare och rösträknare

Enligt § 6 i arbetsordningen för stiftsfullmäktige väljs två protokolljusterare som skall justera sammanträdets protokoll. Stiftsfullmäktige kan särskilt besluta att protokollet eller en del av detsamma justeras omedelbart. Om det efter protokolljusteringen råder oenighet om protokollets innehåll skall stiftsfullmäktige till denna del slå fast ordalydelsen i protokollet. De valda protokolljusterarna fungerar också som rösträknare.

Stiftsfullmäktiges beslut: Monica Aaltonen och Bengt Broo.

§ 4

Fastställande av föredragningslistan

Ordföranden konstaterade, att stiftsfullmäktige - i enlighet med kallelsen - före behandlingen av domkapitlets framställningar för en diskussion om kyrkans och stiftets förvaltning samt om stiftsfullmäktiges uppgifter och tillkomst utgående från inledningsanföranden av stiftsdekanen Sixten Ekstrand, notarien Clas Abrahamsson, ordföranden Lars-Runar Knuts och stiftsfullmäktige Bengt Broo.

Som övriga ärenden att behandlas under punkt 9 anmälde ordföranden:

- 1) Tillsättandet av stiftsfullmäktiges strategigrupp
- 2) Stiftsfullmäktiges arbetsordning
- 3) Nämnden för Kyrkans central för det svenska arbetet (KCSA)
- 4) Kontaktpersoner till Ungdomens kyrkodagar (UK).

I övrigt fastställdes föredragningslistan enligt domkapitlets förslag.

§ 5

Introduktion av kyrkans centralförvaltning, domkapitlet och stiftsfullmäktige

Stiftsdekanen Sixten Ekstrand gjorde en kort översikt av kyrkans centralförvaltning och redogjorde för beslutsprocessen i dessa kyrkliga organ. Notarie Clas Abrahamsson berättade om domkapitlets sammansättning, beslutsprocess och arbetsrutiner. Stiftsfullmäktiges ordförande Lars-Runar Knuts redogjorde för stiftsfullmäktiges uppgifter (Bilaga 1) och Bengt Broo gav ett sammandrag av stiftsfullmäktiges tillkomst (Bilaga 2).

Stiftsfullmäktige förde en diskussion om kyrkans och stiftens förvaltning samt om stiftsfullmäktiges uppgifter med utgångspunkt i nämnda anföranden.

§ 6

<2008-00333> Initiativ till stiftsfullmäktige om Ungdomens kyrkodagars initiativrätt till stiftsfullmäktige

Föredragande: Notarie Clas Abrahamsson

Stiftsfullmäktigeledamoten Magnus Engblom har sänt ett initiativ till stiftsfullmäktige i vilket han föreslår att stiftsfullmäktige gör en framställning till följande kyrkomöte om en ändring av kyrkolagen så att stiftsfullmäktige i sin arbetsordning kan bevilja övriga samfund, samlingar och organisationer initiativrätt.

Initiativet lyder:

Esbo, 28.9.2008

Initiativ till Borgå stifts stiftsfullmäktiges möte 14.11.2008/Magnus Engblom

Initiativrätten till stiftsfullmäktige

Ungdomens kyrkodagar (UK) har med sina 40 år blivit erkänt som ungdomarnas årligen

sammankommande kyrkliga parlament i Borgå stift. I åtminstone två gånger har man på 2000-talet på UK efterlyst en direkt initiativrätt till det tidigare stiftsmötet och senare till stiftsfullmäktige. Detta har avfärdats med motiveringarna att det inte finns motsvarande forum i de andra stiftet samt att det kräver en förändring i kyrkolagen. En lagändring med direkt hänvisning till UK skulle dock troligen vara för detaljerad för att kunna omfattas av kyrkomötet.

Enligt KL 17b § 1 skall stiftsfullmäktige

”5) behandla de initiativ som medlemmarna av stiftsfullmäktige, domkapitlet, kyrkoråden, de gemensamma kyrkoråden och församlingsråden har tillställt stiftsfullmäktige,”

Dessutom bör ett stiftsfullmäktige enligt KL 17b § 5 ha en arbetsordning där det

”bestäms närmare om sammankallande av stiftsfullmäktige, ordförandenas uppgifter, väckande av initiativ, behandling av ärenden och förrättande av val.”

Stiftsfullmäktige tog på sitt möte 19.5.2008 ett beslut om att utse medlemmar av stiftsfullmäktige till särskilda kontaktpersoner för UK. Detta måste ses som en tillfredsställande temporär lösning vars funktionsduglighet beror på välviljan hos det sittande stiftsfullmäktige och de utsedda kontaktpersonerna. Ett mer naturligt sätt skulle vara att införa initiativrätten i arbetsordningen. Därför föreslår jag med detta initiativ att stiftsfullmäktige i Borgå stift gör en framställning till följande kyrkomöte om att:

a) KL 17 b 1§ 5) ändras till att lyda:

”5) behandla de initiativ som tillställts stiftsfullmäktige, samt”

b) En ny paragraf skrivs in i KL 17b med rubriceringen ”Initiativrätt” och innehållet kunde förslagsvis lyda:

”Initiativrätt till stiftsfullmäktige innehas av:

1) Medlemmarna av stiftsfullmäktige, domkapitlet, kyrkoråden, de gemensamma kyrkoråden och församlingsråden, samt

2) Övriga samfund, samlingar och organisationer, som stiftsfullmäktige i arbetsordningen särskilt beviljat initiativrätt.”

Denna lagändring skulle bereda väg för en utökad demokrati som varje stift kan utforma enligt sina preferenser och utgångslägen. Om initiativet antas av stiftsfullmäktige och kyrkomötet och en lagändring träder i kraft i sinom tid, blir det ett naturligt och juridiskt sett okomplicerat steg för Borgå stifts stiftsfullmäktiges del att ge initiativrätten åt bl.a. Ungdomens kyrkodagar.

Domkapitlets beredning av initiativet:

Enligt KL 17b:1,5 p behandlar stiftsfullmäktige de initiativ som bl.a. stiftsfullmäktiges medlemmar har tillställt stiftsfullmäktige och enligt § 8 i stiftsfullmäktiges arbetsordning behandlas ärendena på grundval av domkapitlets beredning och förslag.

Initiativets intention är att åstadkomma en lagändring som gör det möjligt för Ungdomens kyrkodagar att få initiativrätt till stiftsfullmäktige. Denna fråga diskuterades vid stiftsfullmäktiges senaste sammanträde 19.5.2008. Stiftsfullmäktigemedlemmen Bengt Broo sände nämligen en skrivelse i våras till domkapitlet där han framförde Ungdomens kyrkodagars önskemål om att få initiativrätt till stiftsfullmäktige. Stiftsfullmäktige konstaterade att detta kräver en lagändring, som det förmodligen kommer att bli svårt att få förståelse för eftersom det i de övriga stiftet inte finns motsvarande organ. Att tillsätta en direktion för ungdomsfrågor torde inte heller fylla den avsedda funktionen eftersom den inte har initiativrätt och enligt KL 17b:1 inte är underställd stiftsfullmäktige utan domkapitlet och är tänkt att biträda domkapitlet. Stiftsfullmäktige utsåg därför några personer från stiftsfullmäktige som fungerar som kontaktpersoner till Ungdomens kyrkodagar.

Magnus Engblom framför i sitt initiativ ett förslag till ändring av kyrkolagen som innebär att stiftsfullmäktige i sin arbetsordning kan enligt prövning ge initiativrätt åt övriga samfund, samlingar och organisationer.

Att initiativrätten skulle regleras dels i kyrkolagen och samtidigt skulle varje stiftsfullmäktige ha rätt att bevilja initiativrätt åt de samfund, de samlingar och organisationer det önskar är principiellt problematiskt. Med största sannolikhet innebär detta att initiativrätten kommer att variera från stift till stift, vilket knappast är ändamålsenligt eller i enlighet med lagstiftarens intentioner. Initiativrätten till stiftsfullmäktige bör regleras i lag, som är lika för alla stift, och inte vara prövningsbar.

Med tanke på att initiativrätten till stiftsfullmäktige trots allt redan nu är rätt så vid och att det förmodligen inte finns förutsättningar för att en lagändring av detta slag kan gå igenom torde domkapitlet föreslå att initiativet förfaller.

Domkapitlets beslutsförslag:

Domkapitlet föreslår att stiftsfullmäktige låter initiativet förfalla.

Stiftsfullmäktiges behandling:

Initiativtagaren gjorde följande nya beslutsförslag:

5) behandla de initiativ som medlemmarna av stiftsfullmäktige, domkapitlet, kyrkoråden, de gemensamma kyrkoråden, församlingsråden och övriga som nämns i stiftsfullmäktiges arbetsordning har tillställt stiftsfullmäktige.

Med anledning av förslaget konstaterade ordföranden att han tolkar Engbloms nya förslag som en mindre justering av det ursprungliga initiativet och att det därför kan upptas till behandling utan ny beredning av domkapitlet.

Engbloms förslag understöddes av Snellman, Sandell, Lindbäck m.fl. I omröstningen fick Engbloms förslag 13 röster, beredningens förslag 5 röster (2 nedlagda, 1 frånvarande).

Stiftsfullmäktiges beslut:

Ordföranden konstaterade att beslutet blev att stiftsfullmäktige föreslår att KL 17b § 1 mom 1 punkt 5) måtte lyda:

" 5) behandla de initiativ som medlemmarna av stiftsfullmäktige, domkapitlet, kyrkoråden, de gemensamma kyrkoråden, församlingsråden och övriga som nämns i stiftsfullmäktiges arbetsordning har tillställt stiftsfullmäktige,"

§ 7**<2008-00332> Initiativ till stiftsfullmäktige om statistikföring i församlingarna**

Föredragande: Stiftsdekan Sixten Ekstrand

Ledamoten i stiftsfullmäktige, kyrkoherde Johan Westerlund, har inlämnat följande initiativ:

Kyrkan och församlingarna presterar årligen en omfattande statistik över förvaltning och verksamhet. Statistiken planeras och behandlas inom kyrkostyrelsen medan det egentliga materialet samlas in i församlingarna. Statistiken tjänar dels kyrkans eget planerings- och uppföljningsbehov, dels kyrkans behov av hårda fakta i växelverkan med staten.

I församlingarna upplevs statistiken betungande. Dels kräver den mycket resurser, dels har församlingarna själva, i synnerhet de små församlingarna, små möjligheter att själv använda de insamlade uppgifterna för den egna planeringen och uppföljningen. Materialet som samlas in lokalt har inte den volym som den statistiska relevansen kräver och kompetensen att hantera statistik är ofta låg. Någon handledning i hur de egna siffrorna möjligen kunde användas eller några redskap för ändamålet har inte getts.

Enligt uppgift planeras statistiken på tjänstemannanivå på kyrkostyrelsen. Kyrkostyrelsens plenum har inte behandlat frågan om vilken målsättning man har med statistiken, hur omfattande statistik som skall samlas in eller hur mycket resurser i församlingarna statistiken får binda upp. Den sistnämnda aspekten är uppenbart ogenomtänkt. Inom diakonin skall varje tjänsteinnehavare föra noggrann statistik. Alla klientkontakter med uppgifter om plats, hurudana frågor som diskuterats och naturligtvis alla ekonomiska bidrag m.m. skall i detalj redas ut skilt för varje arbetsdag. Med en genomtänkt metodik kunde man få samma information med en bråkdel av insatsen genom att samla in statistiken bara för en kortare period eller av ett litet urval diakoner.

Statistiken för präster, kantorer, ungdomsarbetsledare m.fl. är som från en annan värld och inte närmelsevis så noggrann. Den statistik som ekonomiförvaltningen gör skiljer sig på många sätt från verksamhetsstatistiken, men också den kräver stora resurser som ingen idag ens räknar.

Därför föreslås:

Att stiftsfullmäktige gör en framställan till kyrkomötet med följande förslag:

- 1. Man gör en seriös och sakkunnig analys av behovet av statistiska fakta, metoder för insamlandet och behandling av materialet.*
- 2. Man tar ställning i fråga om resurserna, dvs. den arbetsinsats i församlingarna som statistiken får binda upp.*
- 3. Man slår fast att strategiska beslut gällande statistiken framöver fattas av kyrkostyrelsens plenum eller kyrkomötet.*
- 4. Man skapar redskap och ger handledning så att församlingarna på ett riktigt sätt kan använda sin egen och kyrkans statistik.*

Pojo 30.9.2008

Johan Westerlund
prästmédlem

Domkapitlets beredning av initiativet:

Kyrkostyrelsen samlar årligen in statistikuppgifter från församlingarna. De uppgifter som efterfrågas är basuppgifter om befolkningsförändringarna samt uppgifter om verksamheten och ekonomi (A-formulären). Utöver detta samlar Kyrkans forskningscentral vart fjärde år in uppgifter rörande olika verksamhetsfält Dessa enkäter berör det allmänna församlingsarbetet (B1), fostran och ungdomsarbete (B2), diakonin (B3), missionen (B4), information och internet (B5), personalen, planeringen och förvaltningen (B6) samt de religiösa rörelsernas och organisationernas verksamhet samt invandrar- och vänförsamlingsverksamheten (B7). Utöver denna statistik samlas via de s.k. C-formulären in uppgifter om de kyrkliga samfälligheternas verksamhet och ekonomi.

Kyrkan är, liksom de flesta andra organisationer, tvungen att samla in vissa statistiska uppgifter för att dokumentera, utvärdera och utveckla sin verksamhet och ekonomi. Det finns tre grundläggande motiv för kyrkan att samla in statistiska uppgifter om sin verksamhet och ekonomi.

Statistikuppgifterna används för det första för kyrkans interna behov vid dokumentation, planering och utveckling av verksamheten, samt vid fördelningen av olika typer av understöd

Den insamlade statistikuppgifterna används för det andra i forskningssyfte, bl.a. för att sammanställa årliga översikter över verksamhet och ekonomi, samt vid utarbetandet av kyrkans fyraårsberättelser. Det tredje motivet för att samla in den här typen av uppgifter är att kunna påvisa kostnaderna för de stora samhällsinsatser som kyrkan gör inom diakoni-, barn- och ungdomsarbete samt genom att upprätthålla begravningsväsendet.

Kyrkan erhåller sin andel av samfundsskatten dels med beaktande av den samhälleliga insats den gör, dels på basen av de kostnader som den kan redovisa för dessa insatser. Samfundsskatteprocentsatsen är inte statisk utan kan variera från år till år. År 2007 var den 1,75 % medan den året innan uppgick till 1,96 %. I det här sammanhanget är det av synnerlig vikt att kyrkan statistiskt kan belägga sina kostnader för de samhällsinsatser den utför.

På lokalplanet har statistiken givetvis en mer begränsad användning, men det bör påpekas att verksamhetsstatistiken utgör ett viktigt instrument vid planeringen av och förverkligandet av verksamheten, eftersom den utgör ett mått på församlingsaktiviteten. Med hjälp av statistiken kan den lokala församlingen även fatta strategiska beslut om hur verksamheten skall utformas och om det är skäl att ompröva fördelningen av arbetsresurserna.

Initiativet ifrågasätter om den stora arbetsinsats som görs för att insamla dessa uppgifter står i korrelation till nyttan. På den punkten kan man givetvis vara av olika åsikt. I små församlingar belastas de få anställda kanhända oproportionerligt mycket av dessa arbetsuppgifter.

Domkapitlet anser att initiativet kan föras vidare. Det är dock inte motiverat att i dagsläget göra en så detaljerad framställning som initiativtagaren föreslår. Den pågående strukturomvandlingen inom kyrkan leder till större regionala ekonomiska enheter (Heta-projektet) och en centraliserad behandling av befolkningsregisteruppgifter (Kitke-projektet). Det här betyder att ansvaret för insamlingen av en del statistikuppgifter i allt högre grad kommer att överföras från den lokala församlingen till större centralenheter. Den nya datatekniken ger också möjligheter till ett mera smidigt förfaringssätt vilket i slutändan torde innebära mindre arbete för de som på lokalplanet skall redovisa olika statistikuppgifter. Domkapitlet anser även att initiativet inte bör sändas till kyrkomötet utan till kyrkostyrelsen som har det primära och operativa ansvaret för insamlandet av statistikuppgifter.

Domkapitlets beslutsförslag:

Domkapitlet föreslår att stiftsfullmäktige gör en framställan till kyrkostyrelsen med följande ordalydelse:

Stiftsfullmäktige i Borgå stift framställer att kyrkostyrelsen låter utreda vilka möjligheter det finns att, i anslutning till Kitke- och Heta-projekten, och med beaktande av de möjligheter modern datateknik ger, förenkla församlingarnas och de kyrkliga samfälligheternas redovisning av nödvändiga statistikuppgifter så att församlingsarbetarna inte belastas oskäligt med den här typen av arbetsuppgifter.

Stiftsfullmäktiges behandling:

Med anledning av att nya fakta framkommit föreslog initiativtagaren Johan Westerlund att ärendet skulle remitteras för ny beredning i domkapitlet. Förslaget understöddes allmänt.

Ordföranden konstaterade att en omröstning om remittering måste företas. Om stiftsfullmäktiges beslut blir remittering så avbryts behandlingen och, om beslutet blir icke-remittering, så fortsätter ärendets behandling utgående från beredningen.

I omröstningen gavs 17 röster för remittering och 1 röst för icke-remittering (2 nedlagda, 1 frånvarande).

Stiftsfullmäktiges beslut:

Ordföranden konstaterade att stiftsfullmäktige beslutat remittera ärendet.

§ 8

<2008-00249> Initiativ till stiftsfullmäktige angående närvarorätt vid stiftsfullmäktiges möten för Borgå stifts kyrkomötesombud

Föredragande: Lagfarna assessorn Kasten Österholm

Stiftsfullmäktigeledamoten Peter Lindbäck har inlämnat ett initiativ rörande kyrkomötesombudens från Borgå stift närvarorätt m.m. vid stiftsfullmäktiges möten.

Initiativet lyder:

Saltvik 1.7.2008

Initiativ inför Borgå stifts stiftsfullmäktiges möte 13 - 14.11.2008 / Peter Lindbäck

Kyrkomötesombudens från Borgå stift närvarorätt m.m. vid stiftsfullmäktiges möten

Vid kyrkomötet i Åbo 5-9.5.2008 diskuterade en del av oss som är ombud från Borgå stift informellt vikten av att också de ombud från Borgå stift som inte samtidigt är valda medlemmar i stiftsfullmäktige skulle ges en rätt att närvara vid stiftsfullmäktiges möten.

Många av de ärenden som avhandlas på stiftsfullmäktiges möten förs vidare för behandling vid ett kommande kyrkomöte, och omvänt, mycket av det som behandlas och besluts vid kyrkomötet påverkar på sätt eller annat stiftsfullmäktiges arbete och möjligheter, och därför skulle det vara värdefullt om den kunskap och den information som ombuden och medlemmarna sammantaget besitter från respektive organ kunde förmedlas i en direkt kommunikation i anslutning till stiftsfullmäktiges möten.

Med anledning av detta föreslår jag att stiftsfullmäktige, vid sitt nästkommande möte, skulle fat-

ta beslut om att de ombud vid kyrkomötet som tillhör Borgå stift skulle ges en rätt att närvara vid stiftsfullmäktiges möten, och att de skulle kallas och erhålla mötesdokument på samma sätt som stiftsfullmäktiges medlemmar, samt att stiftet skulle ansvara för Deras rese- och andra med mötena förknippade kostnader på samma sätt som för stiftsfullmäktiges medlemmar.

Peter Lindbäck

VH

medlem av stiftsfullmäktige

Domkapitlets beredning av initiativet:

Från Borgå stift har som lekmannaombud i kyrkomötet för perioden 2008-2012 valts lärare Görel Ahlnäs, chefredaktör Stig Kankkonen, landshövding Peter Lindbäck och läkare Åsa A. Westlund och som prästombud har valts kyrkoherde Helene Liljeström och generalsekreterare Henrik Perret. Dessutom är stiftets biskop naturligtvis medlem i kyrkomötet.

Av ovan nämnda personer är Helene Liljeström och Peter Lindbäck även medlemmar i stiftsfullmäktige. Biskopen har även närvaro- och yttranderätt i stiftsfullmäktiges sammanträden.

Stiftsfullmäktigemedlemmen Peter Lindbäck föreslår i sitt initiativ att stiftets kyrkomötesombud skall ges rätt att närvara vid stiftsfullmäktiges sammanträden och att de skall kallas och erhålla mötesdokumenten på samma sätt som stiftsfullmäktiges medlemmar och att de skall få rese- och andra med sammanträdena förknippade kostnader.

Domkapitlet konstaterar att initiativet har nationell karaktär och att bestämmelser om kyrkomötesombudens deltagande i stiftsfullmäktiges sammanträden bör tas in i vår kyrkas lagstiftning. Därtill kommer att en sträng tolkning av stadgandena om stiftsfullmäktigesammanträdenas offentlighet innebär att de inte är offentliga. I den totalkodifiering av den kyrkliga lagstiftningen som nu är anhängig kommer det att finnas direkta bestämmelser om stiftsfullmäktigesammanträdenas offentlighet.

Domkapitlets beslutsförslag:

Stiftsfullmäktige låter initiativet förfalla

Stiftsfullmäktiges behandling:

Konstaterades att initiativet – i motsats till beredningens tolkning - endast avsåg närvarorätt inte yttranderätt. Peter Lindbäcks utredningar visade även att inga juridiska eller ekonomiska hinder föreligger.

Lars-Runar Knuts gjorde följande beslutsförslag: *Stiftsfullmäktige beviljar för den återstående mandatperioden kyrkomötesombuden närvarorätt vid stiftsfullmäktiges sammanträden och ersätter utgifterna för deltagandet.* Förslaget understöddes av Hans Snellman, Stig-Olof Fernström med flera.

I omröstningen gavs 20 röster för Knuts förslag och ingen röst för beredningens förslag (1 frånvarande).

Beslut:

Ordföranden konstaterade att stiftsfullmäktige fattat beslut i enlighet med Lars-Runar Knuts förslag.

§ 9**Övriga ärenden****1. Tillsättande av stiftsfullmäktiges strategiarbetsgrupp**

Ordföranden konstaterade, att ärendet aktualiserats dagarna innan stiftsfullmäktiges sammanträde och därför inte kunnat beredas av domkapitlet.

Lars-Runar Knuts gjorde följande förslag:

En arbetsgrupp under ledning av stiftsdekan Sixten Ekstrand har utarbetat ett förslag till strategi för Borgå stift. Förslaget kommer att presenteras och diskuteras söndagen den 16 november 2008 i samband med stiftsdagarna i Jakobstad.

Det är viktigt att involvera stiftsfullmäktige i arbetet med strategin för Borgå stift. Med tanke på att stiftsfullmäktiges uppgift enligt kyrkolagen är att 'stöda och främja fullgörandet av kyrkans uppgift i stiftet och dess församlingar' (KL 17b:1,1, p 1) är det naturligt att stiftsfullmäktige godkänner strategin.

Beslutsförslag:

1. För att ge möjlighet till en omsorgsfull behandling av strategin i stiftsfullmäktige bör stiftsfullmäktige i november 2008 tillsätta en strategiarbetsgrupp med uppdrag att
 - utarbeta stiftsfullmäktiges förslag till utlåtande om det strategidokument som kommer att publiceras den 16 november
 - i arbetet beakta de synpunkter som framkommer i biskop Gustav Björkstrands herdabrev *Framtidens folkkyrka* och i Finlands evangelisk-lutherska kyrkas fyra-årsberättelse 2004-2007 *Monikasvoinen kirkko*
 - utföra sitt arbete i samarbete med hela stiftsfullmäktige genom att be om synpunkter av övriga stiftsfullmäktige och genom att till stiftsfullmäktige distribuera utkast till arbetsgruppens förslag
 - presentera en mellanrapport från sitt arbete på februarisammanträdet och slutföra sitt arbete inom april 2009 så att fullmäktige kan behandla och fastställa strategin i maj 2009
2. Till arbetsgruppen utses 6 personer i stiftsfullmäktige, 4 lekmän och 2 präster.
3. Till arbetsgruppens sammankallare utses Johan Westerlund,
4. Vid valet av övriga medlemmar i arbetsgruppen eftersträvas en sammansättning som återspeglar stiftsfullmäktiges sammansättning beträffande kön, ålder, region och yrkeskategori.
5. Arbetsgruppen rekommenderas att i sitt arbete använda tidsbesparande metoder såsom e-post, telefon- och videokonferenser etc. Arbetsgruppen håller gemensamma möten vid behov.
6. Ersättning för kostnader för deltagande i arbetsgruppens arbete utbetalas enligt samma principer som för deltagande i stiftsfullmäktiges arbete.

Stiftsfullmäktiges behandling:

I diskussionen framhöll stiftsdekanen, att det med tanke på att det fortsatta arbetet med strategin är nödvändigt att få stiftsfullmäktiges beslut redan i februari 2009 i frågor som rör planerandet av utbildning etc. för 2010 och att det därför är angeläget att stiftsfullmäktige tillsätter nämnda strategiarbetsgrupp vid novembersammanträdet. I diskussionen framhölls att arbetsgruppen kommer att utöver strategiförslaget ha ett digert bakgrundsmaterial.

Beslut:

Ordföranden konstaterade att stiftsfullmäktige fattat beslut i enlighet med Lars-Runar Knuts förslag och att stiftsfullmäktige inom sig valt följande strategiarbetsgrupp.

Johan Westerlund, sammankallare
 Monica Aaltonen
 Gerd Erickson
 Stig-Olof Fernström
 Stig Nyberg
 Gun-Maj Näse

2. Förslag till preciseringar av stiftsfullmäktiges arbetsordning

Stiftsfullmäktige fastställer en arbetsordning för sig. Senast godkända arbetsordning är från maj 2004. Ordföranden konstaterade att stiftsfullmäktige bör på beredning av domkapitlet fastställa en arbetsordning åt sig i februari 2009. Diskussionen under pågående sammanträde är avsedd som vägledning för domkapitlets beredning.

Lars-Runar Knuts gjorde följande förslag till preciseringar:

2 § Kallelse och föredragningslista**3 mom**

Sammanträdeshandlingarna (domkapitlets beredningar samt bilagor) sänds till stiftsfullmäktige senast 5 dagar före sammanträdet. Handlingarna kan sändas elektroniskt. Den som önskar, kan få handlingarna i skriftlig form.

Sammanträdeshandlingarna skickas även till Borgå stifts kyrkomötesombud och KCSA:s direktor

16 § Ersättningar**Nytt 2 mom**

Till Borgå stifts kyrkomötesombud och KCSA:s direktor betalas ersättning för de utgifter som förorsakas av deltagandet i stiftsfullmäktiges arbete enligt samma principer som för stiftsfullmäktige.

Stiftsfullmäktiges behandling:

I diskussionen framhölls att samtliga stiftsfullmäktige har tillgång till e-post, varför ut-sändandet av föredragningar och bilagor kan göras mycket snabbare än för närvarande. Dock bör skriftliga beredningar finnas tillgängliga med tanke på att de kan vara mycket

omfattande, vilket gör det opraktiskt att ta utskrifter på långsamma (hem)skrivare.

I arbetsordningen bör intas bestämmelse om kyrkomötesombudens rätt till ersättningar för deltagande i stiftsfullmäktiges sammanträden i enlighet med stiftsfullmäktiges beslut i § 8. Lars-Runar Knuts konstaterade, att det i detta sammanhang kunde intas bestämmelse om KCSA:s direktors rätt till ersättning för deltagande.

Beslut:

Ordföranden konstaterade att stiftsfullmäktige inte fattar beslut i detta ärende utan diskussionen är avsedd som vägledning för domkapitlets beredning.

3. Nämnden för Kyrkans central för det svenska arbetet (KCSA)

Monica Aaltonen föreslog, att det bör utredas om stiftsfullmäktige kan ge förslag till kyrkostyrelsens kanslichef om vilka personer som kan ingå i nämnden för KCSA.

Stiftsfullmäktiges behandling:

Ordföranden bad KCSA:s direktor Robert Lemberg redogöra för nämndens sammansättning och uppdrag. Lemberg konstaterade, att nämnden tillsätts av kyrkostyrelsens plenum på förslag av kanslichefen. Borgå stifts biskop är självskriven ordförande. I övrigt består nämnden av fyra lekmän och två präster. För närvarande är medlemmarna utsedda med tanke på KCSA:s ansvarsområden kristen fostran, kyrkans samhällsansvar och kommunikation. Ytterligare utses en medlem med tanke på verksamhet bland svenska minoriteter på finska orter. Lärkkulla och Svenska Studiec centralen är representerade i nämnden. Nämndens uppdrag är att stöda KCSA:s verksamhet.

I diskussionen konstaterades, att stiftsfullmäktige inte är någon officiell förslagsställare gällande medlemmarna i nämnden men ett inofficiellt ställningstagande, som sänds till kyrkostyrelsens kanslichef, vore möjligt.

Stiftsfullmäktige beslöt att inte i detta skede göra något uttalande.

4. Kontaktpersoner till Ungdomens kyrkodagar.

Magnus Engblom föreslog, att stiftsfullmäktiges beslut den 19 maj 2008 om kontaktpersoner till Ungdomens kyrkodagar (UK) skulle protokollföras i detalj och att personernas rätt till ersättning för utgifter för deltagandet i UK skulle slås fast.

Stiftsfullmäktiges behandling:

Ordföranden konstaterade att en precisering är nödvändig och föreslog att stiftsfullmäktige intar i protokollet för pågående sammanträde, att stiftsfullmäktiges kontaktpersoner till UK är Magnus Engblom, Tove Monnberg och Cecilia Åminne och att de har rätt till ersättning för utgifter för deltagandet.

Stiftsfullmäktige omfattade enhälligt förslaget.

§ 10.

Stiftsfullmäktiges följande sammanträden

Stiftsfullmäktiges följande sammanträden blir 17.2.2009 i Borgå och 28.5.2009 i Helsingfors.

§ 11.

Sammanträdet avslutning

Sammanträdet avslutades kl. 15.10

Bilaga 1

Lars-Runar Knuts: Stiftsfullmäktiges uppgifter.

1. Bakgrund

Stiftsreformen 2004: Stiftsmötet avskaffades. **Stiftsfullmäktige** tillkom:

Avsikten med reformen var att 1) stärka stiftens självständighet, 2) stärka de förtroendevaldas ställning i förvaltningen 3) utveckla stiftens interna förvaltning

2. Domkapitlet och stiftsfullmäktige

- Domkapitlets lekmanamedlem väljs av stiftsfullmäktiges lekmän
- Stiftsfullmäktiges ordförande (vice ordförande) har närvaro- och yttranderätt i domkapitlet

3. Stiftets förvaltning

Stiftets förvaltning sköts av

- biskopen
- stiftsfullmäktige
- domkapitlet
- direktioner
- tjänsteinnehavare vid domkapitlet

I frågor som rör **verksamhet** och **ekonomi** är stiftsfullmäktige högsta beslutsfattare i stiftet

4. Samverkan

1. Domkapitlet bereder de frågor som stiftsfullmäktige behandlar och verkställer besluten
2. Stiftsfullmäktige har rätt att göra framställningar till kyrkomötet

5. Sammanträden

Minst två ggr per år, normalt 3 ggr

Februari: Stiftets verksamhetsberättelse, bokslut och budget; initiativ

Maj: Stiftets verksamhets- och ekonomiplan; initiativ

Hösten: Allmänt ämne; initiativ

De små församlingarnas situation (2004), Varför hör man till kyrkan? (2005), yrkes- och personalutbildning (2006), stiftets och kyrkans strategi (2007)

6. Sammanträdenas offentlighet

Inte explicit stadgat. Tolkning 1: inte offentliga tolkning 2: offentligheten kräver separat beslut varje gång.

Ett stadgande om att sammanträdena skall vara offentliga kommer att tas in i kyrkolagen.

7. Sammanträdesorter 2004-2008

Borgå, Tammerfors, Åbo, Karis(Lärkkulla), Jakobstad, Jomala.

8. Stiftsfullmäktiges uppgifter enligt kyrkolagen

1. stöda och främja fullgörandet av kyrkans uppgift i stiftet och i dess församlingar
2. godkänna stiftets verksamhets- och ekonomiplan samt dess budget
3. godkänna stiftets verksamhetsberättelse och bokslut för den föregående räkenskapsperioden
4. inrätta och dra in tjänster vid domkapitlet, med vissa undantag
5. behandla initiativ som inkommer till stiftsfullmäktige. Medlemmarna i stiftsfullmäktige samt domkapitlet, kyrkoråden, de gemensamma kyrkoråden och församlingsråden kan göra initiativ till stiftsfullmäktige.
6. Stiftsfullmäktige kan även ges andra uppdrag genom bestämmelser i kyrkolagen, kyrkoordningen och valordningen för kyrkan.
7. Val av lekmannamedlem i domkapitlet
8. Rösträtt i biskopsval
9. Stiftsfullmäktige kan tillsätta direktioner, högst för sin mandatperiod. Direktionerna är underställda och skall bistå domkapitlet. Stiftsfullmäktige antar instruktioner som bestämmer om direktionernas uppgift.

9. Arbetsordning

Bestämmelser om stiftsfullmäktige finns i Kyrkolagen men INTE i kyrkoordningen.

Stiftsfullmäktige antar en arbetsordning med närmare bestämmelser. Nuvarande arbetsordning är antagen 19.5.2004

10. Stiftsfullmäktiges sammansättning

Stiftsfullmäktige består av 14 lekmän och 7 präster.

Stiftsfullmäktige väljer för sin mandatperiod ordförande (lekman) och vice ordförande. Stiftsfullmäktige utser en sekreterare (tjänsteman)

11. Närvaro- och yttranderätt vid stiftsfullmäktiges sammanträden

domkapitlets medlemmar, stiftets lekmannamedlem i kyrkostyrelsen, stiftets prästmedlem i kyrkostyrelsen

12. Val av stiftsfullmäktige

Nuvarande mandatperiod 2008-2012. Perioden sammanfaller med kyrkomötets.

Val till kyrkomöte och stiftsfullmäktige sker samtidigt. Nästa gång 2012.

Röstberättigade i valet av lekmännen är kyrkofullmäktige resp. gemensamma kyrkofullmäktige och församlingsråden.

En lekmannamedlem väljs av församlingarna på Åland

Prästerna väljer prästmedlemmarna

Bilaga 2

Bengt Broo:

A. Hur och varför tillkom stiftsfullmäktige?

Bakom låg en strävan till demokrati och lekmannainflytande. Föregångare var stiftsmötena som tillkom på basen av ett tillägg år 1950 till 1869 års kyrkolag. Stiftsmöten sammanträdde första gången år 1953 och hölls till en början vart femte år.

Två viktiga bakgrundsfaktorer:

1. Ett nytt kyrkolagssystem:

- tidigare hade all kyrkolagstiftning samlats i en och samma lag, både viktigare och mindre viktiga frågor, s.a.s., ”kreti och pleti”
- nu ville man dela upp i *lag*, som går till riksdagen, *kyrkoordning* som besluts av kyrkan själv/kyrkomöte (3/4-dels majoritet erforderlig för ändring) och *valordning* (som besluts med enkel majoritet).
- det nya systemet hade antagits av kyrkomötet den 8 november 1991 och trädde i kraft den 1 januari 1994

2. Domkapitlen återgick till kyrkan den 1 januari 1997

- domkapitlen hade varit statliga sedan Gustav Vasa dagar, d.v.s. deras anslag/medel beviljades ur statskassan och deras anställda var statstjänstemän.
- de nödiga, omfattande utredningarna gjordes i domkapitelskommittén (tillsatt hösten 1989, betänkande 17 januari 1994)

Stiftsreformen och dess skeden

A. Behandlingen inom kyrkan

1. Ett alternativt förslag från domkapitelskommittén.

Stiftet skulle ha:

- ett domkapitel för förvaltning och lagskipning och
- en stiftstyrelse för ledning av den kyrkliga verksamheten: biskopen + 2 präster + 6 lekmän

Domkapitelskommitténs betänkande (A 1994:1) omfattade 257 sidor, hade 6 bilagor. Ordförande var biskop Matti Sihvonen, sekreterare Matti Mäkinen, lagfaren assessor vid domkapitlet i Åbo

2. Stiftsförvaltningskommittén.

Kommittén tillsattes den 8 november 1995 (den nya lagen hade nu trätt i kraft, det var likaså tydligt att dk skulle återgå till kyrkan) och arbetade till 20 januari 1998.

Omfattande utredningar:

- stiftens skulle bli självständiga, få egna anslag
- 2 lekmanna-assessorer (deltidstjänst, föredragningskyldighet)
- stiftsmötet skulle bibehållas, men ändras till 2-dagars möte, sammanträda vartannat år (1:a och 3:e året under mandatperioden)

Stiftsförvaltningskommittén (A 1998:1) hade biskop Voitto Huotari, S.t Michel som ordförande, svensk medlem Ulla-Stina Henricsson. 255 sidor, 2 bilagor.

3. Kyrkomötets förvaltningsutskott april 1999

Utskottets betänkande nr 1/15.4.1999, 43 sidor, intressant och belysande:

- förvaltningsuppgifterna delas mellan dk och ett fullmäktige
- stiftsdag för andra ärenden
- stiftens självständigare
- dk: 6 medlemmar, biskop, domprost, 2 prästassessorer, 2 lekmanna-assessorer (bisyssla, föredragning). Lagfarna assessorn och generalsekreteraren/stiftsdekanen föredragande
- synodal- och prostermöten slopas

3a. Tilläggsbetänkande på hösten (nr 4/11.11.1999)

- vissa principfrågor
- utkast till lagtexter (Matti Mäkinen)

Kyrkomötet behandlade frågan pga tidsbrist först vid en extra session i januari 2000 och uppdrog åt kyrkostyrelsen (ks) att avge detaljerat förslag inklusive nödiga lagtexter

Förvaltningsutskottets ordf. under perioden biskop Jorma Laulaja, Lappo, och svensk medlem Henrik Perret.

4. Kyrkostyrelsens framställning våren 2001.

Kyrkostyrelsen avgav sitt betänkande/sin framställning först efter ett år, nr 1/27.3.2001, 127 sidor (57 sidor utredningar och förslag, resten lagtexter. Biskopsmötet sköt in med ett reserverande utlåtande (nr 2/12-13.2.2001)

Ks:

- representantskap (icke fullmäktige) med 21 medlemmar. lika i alla stift, biskop+14 lekmän+6 präster
- dk: biskop, domprost, 2 prästassessorer, 2 lekmanamedlemmar, s:a 6. Lagfarna assessorn och stiftsdekanen föredragande.
- anslagsfördelning till stiftens enligt analys, icke schematiskt

Ks:s framställning behandlades i km i maj 2001, remitterades till förvaltningsutskottet

5. Förvaltningsutskottet (nr 1/18.9.2002)

Grundlig behandling: 66 sidor utredningar och förslag, 66 sidor lagtexter. 3 spalter i de jämförande lagtexterna (tidigare lag, ks och förv.utsk)

- stfge: 14 lekmän + 7 präster, lekman ordf. (således icke ens en prästmedlem). Biskop och dk närvaro- och yttranderätt.
- dk: biskop, domprost, 2 prästassessorer, en (l) lekmanamedlem, s:a 5. lagf.assessorn och stiftsdekanen föredragande
- budget*ramar*, detaljerna avgörs i stiftet (fge)
- synodalmötena kvar i förenklad form, prosterimötena slopas

Förvaltningsutskottets ordförande denna period Voitto Huotari, svensk medlem Bror Träskbacka

6. Kyrkomötets slutbehandling hösten 2002.

Ärendet behandlades 5 och 6 november (sakbehandling), slutbehandling fredagen den 9 november 2002.

Ändringar: *

- dk; nu sju (7) medlemmar: biskop, domprost, lagfarna assessorn, stiftsdekanen, 2 präst-assessorer, 1 lekmanamedlem
- stiftsfullmäktiges ordförande: närvaro- och yttranderätt.

B. Statens andel av behandlingen

7. Regeringens proposition (RP) till riksdagen - givetvis ifråga om själva lagen- avgavs ett år senare. den 24 oktober 2003. RP 121/2003 rd

8. Lagen – dvs. ändring av kyrkolagen av år 1993-- gavs den 30 december 2003 med presidentens underskrift, trädde i kraft den 1 januari 2004 och publicerades i Finlands författningssamling under nummer 1274/03. I samma häfte ingår också ändringen av kyrkoordningen (1275/03) och ändringen av valordningen för kyrkan(1278/03)

Exkurs

Behandlingen av den första punkten i uppräknningen av stfges uppgifter under olika skeden

1. Grundandet av stiftsmötena och deras uppgifter (och sammansättning)

De grundades på basen av lagen 169/6.4.1950 som var ett tillägg till 1869 års kyrkolag (den s.k. Schaumanska kyrkolagen). Stiftsmötena skulle hållas före kyrkomötena, som då hölls vart femte (5:e) år, och föregås av prosterimöten, allt som förberedelser inför kyrkomötet.

Uppgifter enligt lagen 169/50: ”Hiippakuntakokouksen tarkoituksena on edistää elävän kristillisyyden voimaansaattamista ja kristillisen laupedentoiminnan harjoittamista sekä...” Ung, på svenska (Broos översättning) ”Stiftsmötets ändamål är att främja åstadkommandet av en levande kristendom och bedrivandet av kristlig diakoni samt ...”

2. Uppgifter enligt 1964 års kyrkolag

§ 516(635/23.12.1964) ”Stiftsmötets ändamål är att främja levande kristendom och diakoni samt...”

Senare ändrat till (607/13.7.1967) ”Stiftsmötet ändamål är att främja det kyrkliga arbetet i stiftet”

3. Uppgifter enligt nuvarande kyrkolag av år 1993

Först, fram till år 2004, för stiftsmötenas del:

KO 19:12 ”Stiftsmöte skall årligen hållas i syfte att främja det kyrkliga arbetet i stiftet.”

Och nu, efter tillkomsten av stfge, i KL 17b:1 punkt 1 ”Stiftsfullmäktige skall: 1) stöda och främja fullgörandet av kyrkans uppgift i stiftet och dess församlingar”

Denna ordalydelse hittar vi första gången i stiftsförvaltningskommitténs betänkande av år 1998, sidan 247(lagtext) och 124 (beskrivning av uppgifterna för det föreslagna utvidgade stiftsmötet, 2 dagar vartannat år)

Ordalydelsen bibehölls sedan oförändrad i alla följande behandlingar, utan någon som helst protokollförd diskussion. Var det en ”het potatis”? (där ingen ville avslöja vad man innerst tänkte...) Eller ansågs ordalydelsen bra och uttömmande?